

TIETOA MAAHANMUUTTAJILLE

ASIOIMISTULKKAUKSESTA

Työministeriön esitteitä 2004
www.mol.fi/migration

Esitteen ovat yhteistyössä laatineet Työministeriö, Helsingin seudun asioimistulkki-
keskus, Keski-Suomen tulkkikeskus, Pirkanmaan tulkkikeskus, Pohjois-Suomen
tulkkipalvelu ja Turun seudun tulkkikeskus.

Tässä esitteessä kerrotaan lyhyesti asioimistulkkauksesta ja asioimistulkin työstä sekä annetaan maahanmuuttajille ohjeita tulkin välityksellä toimimiseen. Esite löytyy työministeriön [www-sivuilta osoitteesta: www.mol.fi/migration](http://www.mol.fi/migration)

YLEISTÄ TIETOA ASIOIMISTULKKAUKSESTA

Tulkkausta tarvitaan silloin, kun henkilöillä ei ole yhteistä kieltä. Tulkkauksen avulla viestintä sujuu ja asiat tulevat ymmärretyiksi kieli- ja kulttuurimuurista huolimatta.

Asioimistulkkauksella tarkoitetaan viranomaisen ja asiakkaan välisen dialogin, esimerkiksi haastattelun tai kuulustelun tulkkausta. Asioimistulkkaus voidaan suorittaa joko konsekutiivisesti, jolloin tulkkaus toiselle kielelle seuraa heti jokaista puhejaksoa tai simultaanisesti, jolloin tulkki tulkkaa lähes samanaikaisesti kuin tulkattava puhuu. Asioimistulkkaus tapahtuu joko paikan päällä tai etätulkkauksena puhelimen tai videotulkkauslaitteiden avulla.

Asioimistulkilla on kielitaidon lisäksi hyvät viestintätaidot sekä kulttuurituntemusta. Tulkit ovat kouluttautuneet ammattiinsa esimerkiksi hankkimalla asioimistulkin ammattitutkinnon tai opiskelemalla tulkkausta yliopistossa.

Tulkin tehtävänä on tulkata asioimistilanteessa käytetyt puheenvuorot. Tulkki ei toimi viranomaisasiakkaan eikä maahanmuuttaja-asiakkaan avustajana tai asiamiehenä. Ammattitulkkinä eivät voi toimia asioimistilanteeseen osallistuvien henkilöiden lähisukulaiset, ystävät eivätkä lapset.

Tulkit noudattavat työssään asioimistulkin ammattisäännöstöä ja asioimistulkkausohjeita. Keskeisimpiä sääntöjä ovat:

- Tulkki on vaitiolovelvollinen.
- Asioimistilanteessa tulkki on puolueeton ja ulkopuolinen. Tulkin henkilökohtaiset asenteet tai mielipiteet eivät vaikuta hänen työhönsä.
- Tulkki ei voi tulkata asioimistilanteessa, johon osallistuvat esimerkiksi hänen lähisukulaisensa tai hyvät ystävänsä. Tällaisissa tilanteissa tulkki on siis esteellinen.
- Tulkki tulkkaa kaiken, mitä sanotaan. Hän ei lisää mitään eikä jätä mitään pois.
- Tulkkaustehtävän aikana tulkki ei hoida muita kuin tulkkaustehtäviä.

NÄIN TOIMIT TULKKAUSTILANTEESSA:

- Puhu selkeästi.
- Älä puhu tulkille. Asioit viranomaisen kanssa, et tulkin. Ota huomioon, että tulkkaus tapahtuu *minä* -muodossa.
- Anna tulkille aikaa tulkata puheesi.
- Tulkki tulkkaa kaiken. Puhu siis vain se, mitä haluat tulkattavan.

Viranomainen ja tulkki ovat paikalla tiettyinä ajankohtana, joten on tärkeää noudattaa sovittuja tapaamisaikoja.